

AMÓS

Tupana rü tá nanapoxcu i ngêma togü i nachixüanegü i Iraéanena ngaicamagüxü

1 ¹Rü ñaa nixí ga yema ore ga guma carnérugüarü dauruxü ga Amú ga Tecóacüâxmaxã nüxü yaxuxü ga Tupana ga Iraéanecüâxgüchiga. Rü yema nangupetü taxre ga taunecü naxüpa ga yema îâxâchiane ga yexguma Uchía Yudáanewa âëxgacü ixîxgu, rü Yeruboáü ga Yoá nane âëxgacü ixîxgu ga Iraéanewa. ²Nüma ya Cori ya Tupana rü ngëxguma yima maxpúne ya Chióü ya Yerucharéü nawa ngexmanewa yadexaxgu, rü naga rü ñoma duruanexürüxü nixí. Rü ngëxguma ya yima maxë ya carnérugüchitaxüwa ngëxmacü rü nipagü rü yima maxë ya maxpúne ya Carméruwa ngëxmacü rü ta nipagü. ³Rü Cori ya Tupana rü nüxü nixu rü ñanagürü: “Ngêma Damácucüâxgü rü poraäcü chixexü naxügü rü ngëmacax taxütáma íchayachaxâchi nax chapoxcuexü, yerü nüma rü nanadai ga chorü duüxügü ya Garaáxcüâxgü ñoma fiérumenaxâmaxã taxacü ipoxürüxü”, ñanagürü ya Cori ya Tupana.

.....

Iraéanecüâxgüarü poxcuchiga

2 ⁶Rü ñanagürü ya Cori ya Tupana: “Rü pema i Iraéanecüâxgü rü poraäcü chixexü pexügü. Rü tümamaxã petaxe ya yíxema taxuxüma i chixexü üchiréxe. Rü ngëxgumarüxü ta wüxi i chapatutanüxepüx tümamaxã petaxe ya yíxema ngearü diëruáxe. Rü ngëmacax taxütáma íchayachaxâchi nax pexü chapoxcuxü, Pa Iraéanecüâxgüx.

.....

¹⁰Rü choma nixí ga Equítuanewa pexü íchagaxüxü, rü 40 ga taunecü ínachianexügu pexü chigagü nax pexna chanaxâxüçax ga Amoréutanüxügüarü naane. ¹¹Rü pemax, Pa Iraéanecüâxgüx, rü taxuacüma ipeyacux nax petanüwa nüxü chaxunetaxü ga chorü orearü uruügü rü chaugüçax chanade ga ñuxre ga perü ngetüxücügü nax Nacharéugü yixîxüçax rü tama bínu yaxaxgüaxüçax. Rü choma nixí i pemaxã nüxü chixuxü i ngêma. ¹²Natürü yema Nacharéugü rü pema penamu nax bínu yaxaxgüaxüçax. Rü yema chorü orearü uruügü rü nüxna penachuxu nax chorü orexü yaxugüexü. ¹³Rü ngëmacax i chomax rü tá ngüxü pexü chingegüxëxë rü ngëmamaxã tá pixâînetanüçixü ñoma wüxi i caretíya i

trígumaxã ãacuxũ rü norü yamaxã
ãgaxũrũxũ. ¹⁴Rü woo yíxema ibuxmüxe
rü taxuacüma ngëma poxcuchaxwa
tibuxmü. Erü yíxema rüporamaechiréxe
rü tá tangearü poraãx rü taxúetáma
tügü ítapoxũ woo ya yíxema tama
muíxe.”

.....

Tupanaarü orearü uruüarü puracüchiga

3 ¹Pa Iraéanecüãxgüx rü Pa
Yudáanecüãxgüx ga Cori ya
Tupana Equítuanewa Ígaxũxũx, rü name
nixĩ i guxãma i pemax rü iperüxĩnüe i
ñaá ore i nüma pemaxã nüxũ yaxuxũ i
ñaxũ: ²“Dücax, rü natanüwa i guxũma i
duũxũgü i ñoma i naanewa maxẽxũ rü
pexũxicatama nixĩ ga chaxunetaxũ nax
chorü duũxũgü pixĩgũxũcax. Rü
ngëmacax yexeraãcü tá pexna naxcax
chaca i guxũma ga yema chixexũ ga
pexũgũxũ”, ñanagürü ya Tupana. ³Rü
ngëxguma taxre wüxigu íxgu rü
ngëmawa nüxũ tacuax nax wüxigu
naxĩnũxũ. Natürü i pema rü tama
wüxigu chomaxã perüxĩnüe, rü
ngëmacax taxucürüwa wüxigu taxĩ.

.....

Nagu tá napogüe ya íane ya Chamária

¹¹Rü nüma ya Cori ya Tupana rü
ñanagürü pexũ: “Wüxi i to i
nachixũane rü tá pemaxã narüxuanü.
Rü norü churaragü rü tá pechixũanegu
nachocu. Rü tá perü íanexũ
ínachomaeguãchi. Rü ngëma perü
poxũchica rü tá nagu napogüe rü yima
ãëxgacüpatagü rü tá nanadeãcu”,
ñanagürü.

.....

Rü woo nax napoxcuechiréxũ i Iraéanecüãx rü tama inaxĩnũechaũ

4 ⁷Rü nüma ya Cori ya Tupana rü
ñanagürü: “Choma rü tomaepüx ga
tauemacü naxüpa nax peyabuxgũx ga
penetü rü pexchaxwa
íchayachaxãchixẽxẽ ga pucü. Rü wüxi
ga íanewa rü chanapuxẽxẽ rü náı ya
íanewa rü tama. Rü wüxi ga naanewa
rü napu rü to ga naanewa rü nipamare
yerü nataxuma ga dexá. ⁸Rü duũxũgü
rü íanegügu nixĩgüetanü nax dexácax
nadaugũxũ, natürü taxuxũma ga taxũ ga
dexáxũ inayangaugü nax yemaacü nüxũ
yanguxũcax nax yatãxawaexũ. Natürü
woo yema pexũ nax ngupetũxũ ga
pemax rü tama chauxcax pewoegu. Rü
choma i Cori ya Tupana nixĩ i nüxũ
chixuxũ i ngëma. ⁹Rü buanecü ga
naiëmacü rü naweanegü pexcax
íchanguxẽxẽ rü yemaacü narüñexgü ga
penetügu rü perü úbanecü. Rü munügu
nanangõx ga perü iguéranecü rü perü
oríbunecü. Natürü ga pemax rü woo
yema pexũ nax ngupetũxũ rü tama
chauxcax pewoegu. Rü choma i Cori ya
Tupana nixĩ i nüxũ chixuxũ i ngëma.
¹⁰Rü pexcax íchanangugũxẽxẽ ga
naweane yexgumarũxũ ga Equítuanecax
íchanguxẽëgurũxũ. Rü chanayexrü ga
perü ngextũxücügü nax perü uanügü
daigu nadãixũcax. Rü pexũ chayexrü
nax perü uanügü yagagixũcax ga perü
cowarugü. Rü pexũ chanapaxẽxẽ ga
yema yuexüarü yixixũ ga yema pegü
ípedãixũwa. Natürü ga pema rü tama
chauxcax pewoegu. Rü choma i Cori ya
Tupana nixĩ i nüxũ chixuxũ i ngëma.
¹¹Rü wüxi ga íxãxãchianemaxã

chanadai ga ñuxre ga petanüxügü yema Chodómawa rü Gomórawa duñxügüxü chadaixgurüxü. Rü pema rü wüxi ga üxü ga marü ixaxü rü íyaxuchixürüxü pixigü. Natürü ga pema rü tama chauxcax pewoegu. Rü choma i Cori ya Tupana nixi i nüxü chixuxü i ngëma.

¹²Rü ngëmacax, Pa Iraéanecüäxgüx, rü ngëxgumarüxü tá pemaxá chanaxü. Rü ñuxma nax ngëmaäcü tá pexü chapoxcuexü, rü name nixi i pegü pemexëëgü nax ngëmaäcü perü Tupanaxü peyangauxücax”, ñanagürü ya Cori ya Tupana.

.....

**Tupana nüxna naxu nax naxcax
nawoeguxücax**

5 ¹²Rü nüma ya Cori ya Tupana rü ñanagürü: “Choma rü nüxü chacuax nax nataxü i perü chixexügü, Pa Äëxgacügüx. Rü ngëma perü pecádugü rü tama inayacuax. Rü ngëxguma duñxügü pepexewa norü guxchaxügü yamexëëgüchaügu, rü yíxema aixcúmaxü ixuxe rü tama tüxü ipexínüe natürü nüxü ipexínüe i ngëma diërumaxá pexü naxütanüxü nax naétüwaama pechogüxücax. Rü ngëmaäcü i pemax, Pa Äëxgacügüx, rü ngëxma tüxü ipeyanaxoxëxë i ngëma guxchaxü i pexütawa naxcax taxüxü nax tüxü penamexëëxücax.

.....

¹⁴Rü dücax, Pa Äëxgacügüx, rü name nixi i mexü pexü rü nüxü perüxoe i ngëma chixexü. Rü ngëxguma tá pexü nangexma i maxü. Rü ngëmaäcü tá aixcúma Tupanapexewa pime ngëma pegü pixugüxürüxü, rü choma ya Cori

ya Tupana ya guxäétiwa changexmaxü rü aixcúma petanüwa tá changexma”, ñanagürü ya Tupana.

.....

²⁰Rü ngëma ngunexü i Tupana nagu pexü poxcuexü rü wüxi i ngunexü i éanexü tá nixi i pexcax, rü marü taxütáma ngóonexüwa pengexmagü. Rü poraäcü tá pexcax nawaanexüchi rü bai i wüxi i taxacürü ngóonexü tá nangexma. ²¹Rü Cori ya Tupana rü ñanagürü pexü: “Choma rü naxchi chaxai rü nüxü chaxo i ngëma taxü i peta i chauégagu pexügüxü, rü tama namaxá chataäxë i ngëma perü ngutaquexegü. ²²Rü tama chanaxwaxe i naxünagü chauxcax nax ípeguxü, rü woo i ngëma perü ämare i trígu rü tama chanaxwaxe. Rü taxütáma chanayaxu i ngëma wocaxacügü i ngüexü i chauxcax nax pedäixü nax ngëmamaxá choxü perüngüxmüexëëxücax. ²³iRü choxna pixígachi namaxá i ngëma perü wiyaegü i namaxá choxü penaxocáümarexü! Tama nüxü chaxínügachaü i ngëma perü paxetaruxü i árpagü. ²⁴Natürü ngëma pexü chanaxwaxexü nixi nax guxüguma pemüciügümaxá pixaixcúmaxü ñoma natü i nagoxüchixüechaxürüxü. Rü chanaxwaxe i ñoma dexá i chuxchuxü i taguma gúxürüxü guxüguma mexü nax pexüxü. ²⁵⁻²⁶Rü dücax, Pa Iraéanecüäxgüx, rü yexguma 40 ga taunecü ínachianexüwa peyexmagügu, rü tama chauxcaxicatama penadai ga naxünagü rü tama choxnaxicatama ämare pexägü. Natürü peyangegüama ta ga yema perü tupanetanetachicünaxägü ga pematama pexüxü ga Chicú rü perü

woramacurichicünaxã ga Quiyú nax
nûxû picuaxûgûxûcax. Rû ñuxma rû ta
rû ngêmaâcü penaxû. ²⁷Rû ngêmacax i
choma rû ñane ya Damácuarû yáxûwa tá
pexû chawogû. Rû choma ya Cori ya
Tupana ya guxâétûwa ngêmacû nixî i
ngêma ñachaxû. Rû ngêma nixî i
chauéga.”

Chixexû naxcax ínangu i Iraéanecûâxgû

6 ¹I Rû pegûmaxã pengechaxûgû, Pa
Yerucharéûcüâx! Rû pema rû perû
diêruna perûyoi rû petaâxêgû erû nagu
perûxînûe rû taxuxûtâma pexû
nangupetû. Rû ngêxgumarûxû ta
ipegûmaxã pengechaxûgû i pema i
Chamáriaarû ñanena rûyoiûxe! Pema rû
nagu perûxînûe nax naporaxû ya yima
ñane rû ngêmacax taxuxûtâma pexû
nangupetû. Rû duûxûgû rû ngêma
ñanearû âêxgacûgûcax naxî erû nagu
narûxînû rû tá ínanapoxûgû.

.....

⁴Pema rû pepatagû ya mexechinewa
pepetae rû perû toruxû i mexechixûgu
pecagû rû ngêxma perûngûgû. Rû
ngêma penangôx i ñona i mexechixû i
carnéruxacûmachi rû wocaxacû i
ngûexûmachi. ⁵Rû perû árpagûmaxã
pexaxetagû natûrû tama pexû
naxuegu. Rû Dabíxû peyadauxû nax
perû paxetaruûgû ípexûxûxû. ⁶Rû taxû
i pexpáûwa peyaxaxgû ya bínu, rû
pumára i yixichixûmaxã pegû
peyixemagû. Natûrû tama nagu
perûxînûe i ngêma pechixûane nax
chixexûgu nanguxû. ⁷Rû pexíra tá nixî
i to i nachixûanewa pexû nagagûxû i
perû uanûgû nax norû puracûtanûxû
pixîgûxûcax. Rû ngêxma ta nayacuax

nax penaxûxû i taxû i perû ñona i nawa
picuxcuxû.

.....

**Taxûetâma nawa tiña
i Tupanaarû poxcu**

9 ¹Rû nûxû chadau ga Cori ya
Tupana. Rû nûma rû ngêma
tupananetachicünaxãarû âmarearû
guchicaxûxûtagu nachi, rû ñanagûrû
choxû: “ÍDaa tupananetapataarû
caxtagû rû nagu napogû nax
yawaxgûxûcax rû ngêmaâcü
duûxûgûétû nangutaûxûcax i naaxû rû
ngêxma nayueuxûcax! Rû ngêma maxêxû
rû woo yabuxmûgu rû tá chanamu i
norû uanûgû nax taramaxã
nadaiaxûcax. Rû ngêmaâcü taxuxûtâma
niña. ²Rû woo waixûmûarû âxmaxûgu
yacuxgûgu rû ngêma tá
íchanawoxûama. Rû woo
maxpûnetapexegu naxîgûgu rû ngêma
rû tá íchanaxîgûxêxêama. ³Rû woo
maxpûnetapexe ya Carmérugu
yanacuxgûgu, rû choma rû tá ngêxma
naxcax chayadauama. Rû ngêxguma
mártamagu yanacuxgûgu, rû choma rû
tá chanamu i naexû i taxûichixû i dîraxû
i márcûâx nax ngêxma nagu
nawagûxûcax”, ñanagûrû ya Tupana.
.....

⁸Rû nûma ya Cori rû nûxû nadawenû
i Iraéanecûâxarû âêxgacûgû i chixexûgu
ímaxêxû rû ngêmacax ñanagûrû:
“Choma rû tá ñaa naanewa
ichayanaxoxêxê i ngêma âêxgacûgû.
Natûrû taxûtâma ichayanaxoxêxêuchi i
ngêma Iraéanecûâxgû. Rû choma ya
Cori ya Tupana nûxû chixu i ngêma.”
.....

**Tupana tá wena ínanadaxêxê i Iraéane
nax noxrirûxû wena naporaxûcax**

¹¹Rû Cori ya Tupana rû ñanagürü: “Pa Iraéanecüâxgûx, rû yema pechixûane ga yexguma âëxgacü ga Dabí namaxâ icuaxgu, rû naporaxüchi, natürü i ñuxma rû ñoma wüxi ya îpata ya rûngutaxûnerûxû nixî. Natürü tá nawa nangu i ngunexû nax wena íchanadaxêxêxû nax noxrirûxû wena naporaxûcax. ¹²Rû ngêmaâcü, Pa Iraéanecüâxgûx, rû pexrû tá nixî i ngêma Edóüane i ñuxma íyaxûxû rû guxûma i ngêma nachixüanegü ga üpa chorü duûxûgümexêwa chayexmagüxêxêxû. Rû choma ya Cori ya Tupana nixî i ngêma ñachaxû, rû choma rû tá chayanguxêxê i ngêma. ¹³Rû ngêma ngunexûgügu rû tá poraâcü nixo i perü trîgu. Rû ngêxguma taxûta yagüegu nax penabuxuxû i perü trîgu rû

ngêma perü naane rû marü táxarü name nax wena nagu petoxû. Rû ngêxguma taxûta yagüegu nax penabuxuxû i perü úbagü rû ngêma perü naane rû marü íname nax perü trîgu nagu petoxû. Rû guxûnema ya yima maxpûnegüwa rû ngüchitaeruxûgüwa rû tá narüyaetûxû i perü úbagü ñoma dexárûxû. ¹⁴Rû choma rû tá wena nachixüanecax chanawoeguxêxê i ngêma chorü duûxûgü i Iraétanûxûgü. Rû nûmagü rû tá nayamexêxê ya yima norü íanegü ga nagu nûxû napogüene rû yimawa tá namaxê. Rû tá norü úbanecü naxûgü rû ngêma úbatûxû i bínuwa tá naxaxegü. Rû nanetûmaxâ tá natoegü rû ngêmaarü o tá nangõxgü. ¹⁵Rû norü naanewaxüchi tá chanangexmagüxêxê i ngêma Iraétanûxûgü, rû tagutáma texé nawa ítanawoxû i ngêma norü naane i choma nûxna chaxâxû. Rû choma ya Cori ya Tupana nixî i nûxû chixuxû i ngêma.”